

Fascinerande skulpturkonst av Yngvild Saeter

15 okt 2024

KONST

Yngvild Saeter, Installationsvy. Andréhn-Schiptjenko, Stockholm.

SKULPTURKONST. Maria Johansson har sett en utställning med skulpturer av den norska konstnären Yngvild Saeter och fascineras av ett konstnärskap hon betecknar som "ömt och hänsynslöst".

Yngvild Saeter – *Requiem*

Andréhn-Schiptjenko, Stockholm

3/10-10/11 2024

På Andréhn-Schiptjenkos Stockholmsgalleri visas en utställning av skulptören Yngvild Saeter. Det är något med hennes verk som sticker ut i en svensk konstkontext. Skulpturerna sträcker sig bortom vår lokala samtid. De är övernaturliga, apokalyptiska och liknar rekvisita från inspelningen av skräckfilmen Alien.

De mörka vingliknande formerna har ett oborstat gotiskt drag som får mig att tänka på Iggy and the Stooges låt "Raw power".

Yngvild Saeter, Scio.

Yngvild Saeter kommer från Norge och har utbildat sig till konstnär på Valand, numera bor hon och är verksam i Stockholm. Hon berättar att hennes syn på sig själv och sin konst förändrades efter en nära döden-upplevelse. Innan den händelsen inträffade så kämpade hon med sitt egenvärde, upplevde sig förvirrad, deprimerad och otillfredsställd. Men efter den upplevelsen vände hennes liv och allt tycks ha blivit harmoniskt och självklart.

Yngvild Saeter berättar att de former hon arbetar med är direkt förknippade med det hon då såg. Upplevelsen av att hon bryter en tradition ligger antagligen där, i detta att verken har en dimension av andlighet. Något som i konstvärlden vanligtvis brukar anses vara för flummigt. Att verken fungerar så väl som de gör beror nog på att de också är hotfulla. Man kan också beskriva det som att de uppvisar en växelverkan mellan intimitet och yta.

Saeter var för länge sedan verksam som fotomodell och hennes konstnärliga språk kan eventuellt ha utvecklats i mötet mellan ett ytligt och idealiserat bildideal och en mer komplex reell värld.

Efter en operation i kranium förklarades Yngvild Saeter kliniskt död under ett par minuter. Under rehabiliteringen blev hennes hund betydelsefull och när hunden gick bort upplevde Yngvild Saeter en djup saknad. Hon beskriver hur vissa skulpturer nästan manifesterat sig själva ur ett påtagligt fysiskt tomrum som hunden lämnade efter sig. Därför är utställningen ett rekviem.

Så var kommer Yngvild Saeters inspiration till de vingliknande skulpturerna egentligen ifrån? Var kommer inspiration över huvud taget ifrån? Kommer inspirationen inifrån oss själva eller utifrån från ett irriterande oändligt universum?

Yngvild Saeter, Ad Astra.

För egen del tänker jag att universum nog varken är välvilligt eller ondskefullt. Snarare svindlande. Möjligen också gudomligt. Vissa i new age-rörelsen menar att Gud inte skapade världen utan att universum ständigt omskapar sig självt. Likt hinduismens samsara. Varandet betraktas då som ett ständigt pågående kretslopp. Men många i new age-rörelsen menar även att universum vill vårt bästa. Vilket är en trösterik tanke. Vissa forskare menar däremot att universum ständigt strävar mot status quo, vilket innebär att universums yttersta mål är balans. För mycket plus kräver lite mer minus och tvärtom, balansen upprätthålls av krassa fysiska lagar. Himmel och helvete existerar bara i relation till varandra.

Under några av mina konstskoleår uppstod en kreativ vänskap mellan mig och en studiekamrat. Helen kom från en burgen miljö

med konstintresserade föräldrar. För henne var konst självklart. För mig var det ett okänt men lockande område. Vi utvecklades jämsides under några år. Vi läste samma böcker om konst, gick på alla Carlo Derkerts föreläsningar och såg Siri Derkerts T-baneutsmäckning som det ultimata nyskapandet.

Vi tecknade alltid och överallt, och bläddrade ofta bland gamla teckningar i Nationalmuseums arkiv för att få veta mer om våra förebilder. Hennes motto för sitt eget skapande var "ömt och hänsynslöst". Med stora spretiga bokstäver klottrade hon ner det i ett teckningsblock.

Men hon dog i förtid i bröstcancer.

Yngvild Saeter, *Axis Mundi*.

I spåren av Saeters rekviem väcks hon till liv igen för mitt inre. Jag är säker på att Helen hade uppskattat hur utställningens konstverk pendlar mellan yta och intimitet. Jag tror hon hade kallat Saeters konstskapande för just "ömt och hänsynslöst". Åtminstone lånar jag det uttrycket nu för att beskriva vad jag ser. Ömt och hänsynslöst är verkligen en passande benämning på Saeters skapande. Och jag finner det intressant att det hänsynslösa nog till stor del bottnar i att konstverken är fria från silkeslena tillrättalägganden.

MARIA JOHANSSON

OPULENS FLER ARTIKLAR

Opulens är ett dagligt nätmagasin som vill stärka kulturjournalistikens opinionsbildande roll. Kulturartiklar samsas därför med opinionsmaterial – allt med en samhällsmedveten blick där så väl klimatförändringarna och hoten mot yttrandefriheten som de sociala orättvisorna betraktas som självklara utgångspunkter.

Publicerad: Magasin Opulens, 2024-10-31

<https://www.opulens.se/konst/fascinerande-skulpturkonst-av-yngvild-saeter/>